

Notat

OPPDRAG	Reguleringsplan - terrengarrondering og ny fylkesvei	DOKUMENTKODE	20110102-1-PLAN
EMNE	Tilsvaret til innsigelse og faglige merknader fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, 14.09.2023	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAGSGIVER	Asak Massemottak AS	OPPDRAGSLEDER	Christian Hofstad
KONTAKTPERSON	Ole Martin Skoga	UTARBEIDET AV	Øystein Gjessing Karlsen
KOPI		ANSVARLIG ENHET	Arealplan

Tilsvaret til innsigelse og faglige merknader fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, 14.09.2023

1.1 Bakgrunn

Det er tidligere oversendt et notat med forslag til endringer (01.03.2024), som ble presentert i dialogmøte med Statsforvalteren den 11.04.2024. Det ble avklart at det skulle tegnes opp et nytt forslag til terrengform på Asak basert på de prinsippene som er lagt til grunn i notatet (01.03.2024), slik at man får et justert alternativ 2b. Dette ble arbeidet videre med og nytt terreng ble presentert i møte med Statsforvalteren og Ullensaker kommune den 20.06.2024. Det ble i møtet den 20.06.2024 enighet om at det foreslåtte terrenget kunne være et godt utgangspunkt for å revidere plankart og bestemmelser, samt tilsvaret på innsigelsen fra Statsforvalteren.

Terrenget i alternativ 2b har vært vurdert av Løvlien Georåd for å se om det gir tilstrekkelig stabilitet til å oppfylle kravene til områdestabilitet. Som følge av dette ble det nødvendig å endre terrenget i området LAA5 (nå LNFR2). Se vedlegg, *Asakvegen 12262 Notat RIG14 Geoteknisk stabilitet rev. 05*. Terrenget er derfor endret ved å fylle opp med stedegne masser ned mot rensedammen for å ivareta områdestabiliteten. Skråningen slik den står i dag oppnår ikke tilstrekkelig stabilitet. Terrenget er vist i det reviderte plankartet. Terrenget er gjort slakere og med fall mot ny fylkesvei, som har bedret det frie utsynet fra gårdene, som i større grad ivaretar kulturlandskapet og reduserer erosjon ved senere dyrking av området.

Det er lagt inn områder for opprasking av matjord for å imøtekomme innsigelsen og sikre at matjorda ikke blandes med andre masser.

Midlertidig bygge- og anleggsområde #AR (nå #13 og #15) er betydelig redusert i omfang.

Planavgrensningen er utvidet nord for det tidligere området LAA5 (nå LNFR2) for å kunne fjerne massene som ligger der i dag, samt legge på matjord. Det er også foretatt en utvidelse vestover i #2 for å få med jorda som er ranket opp innenfor området (#2). Områdene er innenfor tidligere varslet område.

Deler av LAA6 og LAA7 er endret til LNFR og arealer er redusert.

00	01.11.2024	Endringer som følge av nytt terreng i sør og endret plankart samt beskrivelse av endringene.	KATHB	OGK	OGK
00	31.10.2024	Tilsvaret til innsigelse og faglige merknader	OKG/MAW	KATHB	
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

De områdene som det ikke skal skje terrengendringer er regulert til LNFR. De områdene hvor det skal gjøres endringer i terrenget som følge av mellomlagring av matjord i feltene er avsatt til LNFR1-3. Områder regulert til LNFR-formål kombinert med andre angitte hovedformål åpnes det opp for inert deponi.

1.2 Endringer i plankart og bestemmelser

I tabellen nedenfor er en oversikt over feltnavn i det tidligere plankartet og feltnavn nytt forslag til plankart.

Hovedformål	Underformål	Feltnavn før	Feltnavn nå
Bebyggelse og anlegg	– Energianlegg	BE	o_EA
Samferdsels-anlegg og teknisk infrastruktur	– Veg – Kjøreveg – Fortau – Gang-/sykkelveg – Annen veggrunn- grøntareal – Kollektivholdeplass	SV1-4 SKV1-3 - SGS1-3 SVG1-15 SKH1-2	V1-2 o_KV1-2 o_FO1-2 o_GS1-4 o_AVG1-10 o_KH1-2
LNFR- områder	LNFR areal for nødvendige tiltak forlandbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag. – LNFR formål kombinert med andre angitte hovedformål	L1-11 LAA1-12	LNFR LNFR1-4 f_LNFR1 LAA1-7
Hensynssone	– Frisikt – Ras- og skredfare – Høyspenningsanlegg – Båndlegging etter energiloven	H140 H310 H370 -	H140 H310 - H7401_4
Bestemmelses-område	– Tillatt med mellomlagring av masser – Tillat med etablering av rensedam tilhørende deponiet og etablering av rensedam tilknyttet gårdsdriften – Område for inert deponi – Kulturminner som søkes frigitt – Midlertidig bygge- og anleggsområde – områder for opprasking av matjord – Midlertidig bygge- og anleggsområde	#1-#2 - #3 #K #AR #AR	#17 #18 #19 #20-#21 #1-#8 #9-#16

Følgende endringer er foretatt:

- Det er foretatt endring av koter.
- Det er lagt inn midlertidig bygge- og anleggsområde for opprasking av matjord #1-8.
- Midlertidig bygge- og anleggsområde #AR er nå #1-16. Midlertidig bygge- og anleggsområder (#13 og #15) er også redusert i omfang.
- Bestemmelsesområde for mellomlagring av masser #1-2 er nå #17.
- Det er lagt inn bestemmelsesområde for etablering av rensedam som er #18.
- Bestemmelsesområde for deponering av inerte masser #3 er nå #19.
- Bestemmelsesområde for kulturminner som søkes frigitt er nå #20-21.
- F_SV1, SV2 og SV3 er tatt ut og endret til LNFR. SV4 er nå V2.
- SKV2 er nå V1 og o_SKV3 er nå o_KV2.
- V1 er utvidet og annen veggrunn – grøntareal er tatt ut (SVG11-12).
- Det er lagt inn fortau, o_FO1-2 ved kollektivholdeplassene i stedet for gang- og sykkelvei.
- Antall områder for LNFR formål kombinert med andre angitte hovedformål er redusert (tidligere LAA1-12 og nå LAA1-7).
- Deler av LAA6 og LAA7 er endret til LNFR og arealer er redusert.
- Planavgrensningen er utvidet nord for det tidligere området LAA5 (nå LNFR2).
- Det er lagt inn båndleggingssone etter energiloven i stedet for hensynssone for høyspenningsanlegg.
- Det er lagt inn oversiktskart i plankartets layout, som gjør det enklere å se de ulike bestemmelsesområdene.

Bestemmelsene er oppdatert i henhold til endringer i plankartet, datert 30.10.2024.

1.3 Gjennomgang og tilsvar av innsigelsen

Fra gjeldende reguleringsplan for Asak massedeponi og ny fylkesvei er ikke eksisterende deponi ferdigstilt og tilbakeført til landbruksformål. Veifundament for ny fylkesvei er etablert, men det er nødvendig at dette fundamentet får sette seg før veien kan bygges ferdig.

Statsforvalteren ga i 2020, innspill til planarbeidet. I brevet var det merknader til jordvern, matproduksjon, kulturlandskap, forurensing, naturmangfold, vannmiljø, samfunnssikkerhet og støy. I innspillet var Statsforvalteren særlig kritisk til en utvidelse av massedeponiet av hensyn til nye nasjonale og regionale føringer for jordvern.

I 2022 ble det varslet en planutvidelse for det pågående arbeidet med detaljreguleringen. I brevet fra Statsforvalteren ble det vist til ytterligere innskjerpede nasjonale og regionale mål og føringer for jordvern og matproduksjon. Det ble varslet at det vil vurderes å gå imot utvidelser som er i strid med disse arealpolitiske føringene for landbruket. Det var også merknader knyttet til samfunnssikkerhet og støy.

Planforslaget innebærer uforholdsmessige negative konsekvenser for landbruket ut fra nasjonale og regionale mål og føringer for jordvern, matproduksjon og kulturlandskap. Det fremmes innsigelse til enkelte forhold i planforslaget for å sikre at landbrukshensyn i tilstrekkelig grad ivaretas i sammenheng med øvrig samfunnsmessig nytte, slik at planen i større grad bringes i samsvar med nasjonale og regionale føringer for jordvern, matproduksjon og kulturlandskap. Det fremmes derfor **innsigelse til deponiområdene i både alternativ 1 og alternativ 2, herunder delområdene LAA1, LAA2, LAA6, LAA9, LAA3, LAA4, LAA5, arealet mellom ny og gammel fylkesvei og felt #AR1, samt bestemmelser 3.1.2 c) og bestemmelse 8.4.** Innsigelsen gjelder også tilførsel av ytterligere store mengder eksterne jordmasser/inert avfall med volumøkning av deponiet som i dag omfatter om lag 270 dekar fulldyrka jord som vi mener ikke ivaretar

nasjonale og regionale føringer om økt bærekraftig matproduksjon/matsikkerhet og hensynet til kulturlandskapet.

- a) Stortinget vedtok ny nasjonal jordvernstrategi med ytterligere forsterket jordvern mål om at omdisponering av dyrka jord ikke skal overstige 2000 dekar pr år på landsbasis innen 2030. Føringer er forankret i FNs bærekraftsmål og begrunnes med hensynet til beredskap og matforsyning i et langsiktig perspektiv. I tillegg er jordsmonn viktig som karbonlager sammen med myr og skog, og bidrar til flomdemping/ vannhusholdning og filtrering av vann, samt grunnlag for skog/skogbruk og annen natur.

Erfaringer viser at det kan ta flere tiår før oppfylte areal oppnår tilfredsstillende avlinger for korn og andre krevende vekster. Det tar tid før jordsmonnet på oppfylte areal utvikler god jordstruktur, og oppfylte areal er derfor mer utsatt for erosjon og avrenning enn jordsmonn i gammel kulturjord som ikke har blitt flyttet på. Det bør også vurderes om utformingen av terrenget med høye kuler sammen med tette jordlag over deponiet, kan gjøre jorda mer tørkeutsatt.

Innsigelsen gjelder også tilførsel av ytterligere store mengder eksterne jordmasser/inert avfall med volumøkning av deponiet som i dag omfatter om lag 270 dekar fulldyrka jord som vi mener ikke ivaretar nasjonale og regionale føringer om økt bærekraftig matproduksjon/matsikkerhet og hensynet til kulturlandskapet. Begge alternativ fører til at fulldyrka jord ikke vil kunne brukes til matproduksjon i mange år og kan få forringet dyrkingskvalitet, brattere helling, mer erosjon og lavere avlingsnivå.

Forslagsstillers tilsvare:

Forslagsstiller har etter dialog med Ullensaker kommune og Statsforvalteren gjort justeringer på planforslaget som innebærer at flere områder tas ut av planen og tilbakeføres som LNFR- områder slik at det totale området for oppfylling av inerte masser reduseres. Nytt planforslag alternativ 2b følger plansaken.

Det er et stort behov for deponering av overskuddsmasser i regionen. Asak massedeponi er et eksisterende deponi som er egnet til dette formålet. Forslagsstiller mener det også må være bedre å utvide et eksisterende deponi enn å deponere masser på et nytt sted. De nasjonale føringene for jordvern refererer seg til permanent omdisponering og målet på maksimalt 2000 dekar per år fra 2030. Det må understrekes at tiltaket kun vil dreie seg om midlertidig omdisponering, og at den fulldyrka marka (matjord) vil bli reetablert. I et langsiktig bærekraftperspektiv bør dette anses som akseptabelt selv om arealene går ut av drift i noen år. Det må også legges vekt på at tiltaket vil ha en positiv virkning med hensyn til arrondering, overvannshåndtering, områdestabilitet og maskinelle driftsforhold for beboerne i området. I et langsiktig selvforsynings-perspektiv vil noen få års utsettelse etter vår mening ikke representere noen svekkelse av selvforsyningsgraden. Det viktigste er at arealene i framtiden vil bli brukt til mat- og fôrproduksjon. Alternativ 2b gjenbruker matjorden ved å lagre den i ranker på en skånsom måte og legger den tilbake ved avsluttet deponi, slik at denne ressursen ikke går til spille.

Det er tidligere blitt gjennomført et pilotprosjekt for reetablering av fulldyrka marka hvor 16 dekar ble reetablert og senere tilsådd første gang i 2014. Underveis har det blitt gjennomført avlingsregistreringer og siden 2017 har avlingene ligget over gjennomsnittet for gården. Før høsting i 2020 ble den stående avlingen på det reetablerte skiftet visuelt vurdert av Norsk Landbruksrådgivning Øst. Følgende uttalelse ble gitt:

«NLR Øst var på befaring på dette skiftet 18. august 2020....Åkeren sto meget bra og fremsto som en åker som normalt for Romerike i 2020. Havreåkeren ble tresket 8.september og grunneier rapporterer om avling på ca. 615 kg tørt korn. Dette er en ganske normal avling for Romerike i år.»

Opparbeiding av dette området er gjort etter gjeldende retningslinjer og at skiftet fremstår som fullverdig areal for planteproduksjon. Pilotprosjektet viser at ved riktig metodikk kan man relativt raskt oppnå et tilfredsstillende avlingsnivå på reetablert mark for kornproduksjon uten at det vil kreve årtier med dyrking før man er tilbake til et normalt avlingsnivå. (Se notat om Jordsmonn og reetablering av dyrkjingsjord på Asak massemtak datert 15.02.2021).

I nytt forslag til oppfylling av deponiet, alternativ 2b, er terrenget slakere og man får et terreng som viderefører hovedtrekkene i dagens kulturlandskap, og gir derfor et mer naturlig kulturlandskap i forhold til de tidligere forslagene i alternativ 1 og 2. Volumet er redusert slik at oppfyllingen av deponiet vil gå raskere og på denne måten vil man tidligere kunne dyrke jorden igjen. Områdestabiliteten er blitt bedret i forhold til alternativ 0, ettersom utvidelsen av deponiet vil fungere som en motfylling og stabilisere grunnen.

- b)** Behov for nytt areal til massedeponier mener vi bør avklares på regionalt nivå og i kommuneplan.

Forslagsstillers tilsvar:

Asak massedeponi har utvidet deponiet som følge av behovet for stabiliserende tiltak. Dette er et sterkt ønske fra grunneiere ettersom de opplever det som usikkert å bo og drive landbruk på områdene. Dette vil derfor forbedre dagens situasjon mht. fare for utglidning og skred.

Gjeldende reguleringsplan for Asak massedeponi har vist seg vanskelig å realisere på grunn av at regulert terreng er dårlig tilpasset dagens terreng. Volumet i gjeldende plan (alt. 0) er regulert med et maksimalt volum som ikke er forenelig med det som er regulert av kotehøyder. Kommunen har derfor ikke godtatt dispensasjonssøknader og dermed krevd omregulering av gjeldende plan. Konsekvensen av dette er at Asak massedeponi må omregulere for å kunne ferdigstille deponiet. Dersom man ønsker å gjennomføre terrengendringer som er bedre tilpasset omkringliggende terreng og som åpner for å kunne gjennomføre stabiliserende tiltak, må planområdet utvides.

- c)** Vi er kritiske til at konsekvensvurderingen for dyrka jord viser positiv konsekvens for begge alternativ. For de fleste delområdene kan vi ikke se at det er vist at utvidelsene i mengde masse og berørte jordbruksareal vil føre til forbedret dyrkjingskvalitet/jordsmonn, redusert erosjon eller samlet forbedring for maskinell landbruksdrift/arrondering etter istandsetting, sammenlignet med gjeldende planer.

Forslagsstillers tilsvar:

I både alternativ 1 og 2 er terrenget foreslått tilpasset dagens terreng, noe som ikke er mulig å få til med gjeldende reguleringsplan for Asak massedeponi. Dette er fordi gjeldende regulering ikke treffer på dagens terreng og man ender opp med et stort sår/ søkk i terrenget hvor det vil være umulig å dyrke jorden. Gjeldende reguleringsplan legger også opp til at det samles mer overvann på områdene noe som kan føre til økt erosjon.

Alternativ 1 og 2 tar med seg områder som ligger utenfor gjeldende reguleringsplan. Store deler av disse områdene er i dag ikke brukt til landbruk som følge av terrengarbeider/ mellomlagring av matjord og oppfyllingsarbeider som ikke er avsluttet. Når disse områdene blir reetablert som fulldyrka mark vil dette være positivt for landbruket og medføre et positivt utslag i konsekvensanalysen.

Nytt planforslag, alternativ 2b, utvider planen kun der det er nødvendig for å stabilisere området, forbedre overvannshåndtering, tilpasse terrenget mot eksisterende terreng og omfatte arealer der det er ranket opp matjord som skal tilbakeføres, samt areal for å rense overvann fra landbruket og sigevann fra deponiet.

Konsekvensanalyse for jordbruk er utført etter metodikk i Statens vegvesen håndbok V712. Vurderinger av verdi, omfang og konsekvens er gjort med grunnlag i opplysninger om jordkvalitet i arealressurskart, landskapsplan, hellingskart, erosjonsrisikokart og undersøkelser av jordsmonn og avlingsnivå på skifte der dyrka jord er reetablert og skifte som ikke er berørt av tiltak.

- d) I arealoppgaver over berørt dyrka jord oppgis ulike tall, og flere steder ser det ut til å være for lave tall for dyrka jord som skal kunne istandsettes. Feltet #AR1 til midlertidig anleggs- og riggområde er lagt i jordbruksområde (L), og fører til ytterligere beslag av dyrka jord. Tiltaket er bare omtalt i bestemmelsene, og mangler avbøtende tiltak med krav til istandsetting til jordbruk m.m. Bestemmelsesområdet #AR1 ser ikke ut til å være med i arealoversikter over midlertidig beslag.

Forslagsstillers tilsvare:

I alternativ 2b har vi redusert midlertidig beslag og nye arealtabeller følger planforslaget. Det midlertidige bygge- og anleggsområdet #AR1 skal inngå i oversikten over arealer som skal istandsettes. Det er knyttet krav om at området #AR1, som nå heter #13 og 15 i bestemmelsene;

«Innenfor #13 og 15 tillates det å midlertidig benytte området til anleggsvei med adkomst fra V1 og V2. I anleggsperioden for Asak masseinntak tillates det å benytte området til rigg for masseinntaket med vekt, arbeidsbrakker og containere, samt utendørs lagring anleggsmateriell relatert til deponidriften i feltet. Det skal brukes geotekstiler og et bærelag på anleggsområdet. Når anleggsperioden er over, skal området tilbakeføres til dyrka mark egnet for korndyrking»

Det stilles også egne bestemmelser for matjord i pkt. 3.1.2, fellesbestemmelser for hele planområdet, som sikrer hvordan matjorden skal ivaretas, før, under og etter anleggsperioden.

- e) Matjordplanen må vise omfang og kvalitet for matjordlag og øvrig jordsmonn som skal tas av, bevares og brukes til istandsetting etter deponiet er avsluttet. For å sikre istandsetting med best mulig jordhelse og dyrkingskvalitet, bør matjordplanen forbedres med fakta om jordsmonnet på det enkelte areal og mest mulig konkrete avbøtende og kompenserende tiltak, også i kart. Areal for bevaring av ulike jordlag i ranker, og bestemmelser for slike områder, mener vi må angis i reguleringsplanen. I dag oppbevares slike verdifulle jordlag på areal utenfor regulert område.

Forslagsstillers tilsvare:

Matjordplanen viser i både alternativ 1 og 2, omfanget av hva som skal tas av, bevares og brukes til istandsetting etter at deponiet er avsluttet. Matjorden er allerede ranket opp utenfor plangrensen for Asak massedeponi. Omfang og kvaliteten av matjorden finnes i notatet om jordsmonn og reetablering av landbruksjord (feb 2021) og Konsekvensutredning for landbruk av 17.mars 2021.

Jordsmonnet på berørte arealer er relativt uniformt og detaljerte undersøkelser ut over informasjon fra NIBIOs jordsmonnkart samt jordprøver som er tatt senere, vil ikke gi noen ytterligere informasjon som vil være nyttig for mellomlagring og reetablering av landbruksarealene. All foreliggende informasjon kan konsolideres i en revidert matjordplan. I tillegg kan en ved en revisjon beregne og gi tall for volumene matjord og undergrunnsjord som må tas av og mellomlagres. I veilederen legges det stor vekt på at ulike mottaksarealer skal identifiseres og beskrives. I dette tilfelle vil mottaksarealet være identisk med arealet som matjorda tas fra. I matjordplanen er det allerede gitt en beskrivelse av fremgangsmåter for avtaking, mellomlagring og utlegging, noe som vil være det viktigste for å lykkes godt med reetableringen. Dette er sikret i planbestemmelsene 3.1.2. Dette vil sikre at matjorden ikke blir blandet med andre masser. Områdene hvor matjord skal midlertidig lagres er sikret innenfor #1-#8, med tilhørende planbestemmelser.

For å ytterlig presisere dette, foreslår forslagstillers at matjordplanen tas inn som et rekkefølgekrav under punkt 9.2:

9.2 Før det kan gis igangsettingstillatelse gis skal det foreligge:

c) Plan for håndtering av matjorda, som beskriver hvor den skal lagres.

- f) I ny plan, alt 2, foreslås det oppfyllinger for å stabilisere i LAA10 og LAA8 mfl. syd i planområdet. Vi forutsetter at både kulen, LAA8 og LAA10 mfl. også skal istandsettes med god kvalitet for matproduksjon slik at matjordlag og neste jordlag (B-sjikt) blir bevart og tilbakeført når stabiliseringstiltakene er utført.

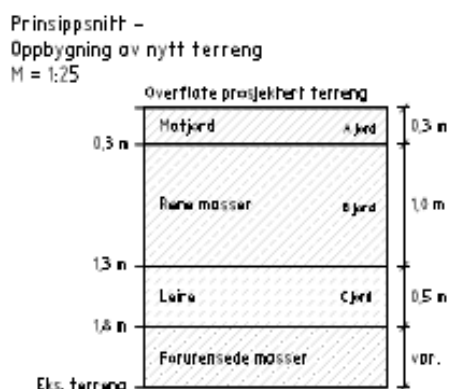
Forslagsstillers tilsvare:

I alternativ 2b vil forutsetningene til Statsforvalteren bli gjennomført. Dette er sikret i bestemmelsene.

- g) Vi har innsigelse til både alternativ 1 og 2 for delområdene LAA1 og LAA2 i nordvest og LAA6 og LAA9 i vest. Det framgår likevel at terrengformen i vest og nordvest bør endres noe sammenlignet med dagens utforming. Kommunen bør her vurdere om begrenset utfylling med ikke-forurensede naturlige jordmasser kan bedre avrenningsforhold fra deponiet og sikre bedre tilpasning til jordbruksareal og annet terreng mot nord og vest. Innsigelsen gjelder også ytterligere inngrep og anlegg av deponi for inert avfall på dagens jordbruksarealer. Vi vil eventuelt kunne slutte oss til en redusert ny reguleringsplan dersom den fører til forbedringer sammenlignet med gjeldende plan ved at endringene ivaretar jordsmonn/jordhelse, dyrkingskvalitet/avlingspotensial, hellingsgrad, erosjonsfare og kulturlandskap bedre enn i de vedtatte reguleringsplanene.

Forslagsstillers tilsvare:

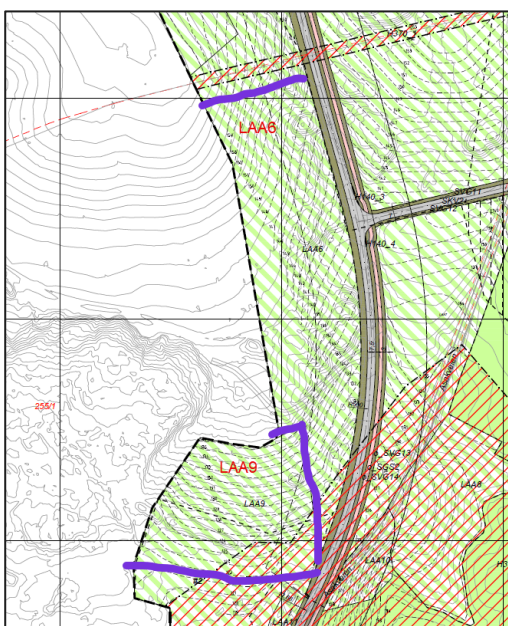
Viser til punkt b) i forslagstillers tilsvare. Det er utformet et nytt planforslag, alternativ 2b, med nytt terreng som vil ivareta kulturlandskapet på en bedre måte enn tidligere alternativer. Terrengtet er redusert i oppfyllingshøyde og volum. Fallet på terrengtet i nord og vest er endret, ved å få fall mot grøft for overvann ved ny fylkesvei. Jorden i LAA1 og LAA2 er egnet som tetningslag over de forurensede massene. Det skal derfor graves ut rene masser til landbruksjordens B-sjikt og tettingen av deponiet fra feltene. Dette for å reetablere områdene slik at matjorden kan legges over igjen.

Figur 1: Oppfylling av terreng etter avsluttet deponi. Kilde; Multiconsult AS.

Etter at massene er tatt ut fra LAA1 og LAA2 vil det fylles opp med inerte masser før områdene avsatt som deponi avsluttes som vist i figuren over. LAA2 og deler av LAA1 er i dag deponi hvor det er blitt fylt opp med inerte masser. Det er behov for ytterligere oppfylling for å få et terreng med fall mot ny fylkesvei noe som vil gi god overvannshåndtering. Områdene LAA1 og LAA2 bør derfor inngå som en del av deponiet.

Område LAA6 og LAA9 er satt sammen til et område LNFR2, med unntak av LNFR-området som ikke vil bli berørt av deponiarbeidene. Det vil være behov for å justere terrenget med jord fra planområdet, slik at en får en god overgang til ny fylkesvei og den dyrkede jorda i vest innenfor felt LNFR2. Det er avsatt egnet område for lagring av matjord, #8, og det er egne planbestemmelser for istandsetting av dyrket mark, jfr. Planbestemmelse 3.1.2. Nye kotehøyder er gjort bindene i plankart og planbestemmelser. Nytt planforslag er vedlagt saken.

Figur 2. Utklipp til venstre viser plankart alternativ 2, for område LAA6 og LAA9. Utklipp til høyre viser forslag til plankart alternativ 2b, for område LNFR og LNFR2. Kilde; Multiconsult AS.

- h) Anbefaler at utbygger, grunneier og kommune vurderer å inngå privatrettslige avtaler for å sikre frister for avslutning av deponiet og at jordbruksarealene blir istandsatt, for de forhold som det evt. ikke er anledning til å regulere.

Forslagsstillers tilsvaer:

Det er inngått utbyggingsavtaler med Viken fylkeskommune (nå Akershus fylkeskommune) og Lillestrøm kommune som gjelder ny fylkesvei og fylkesveien vil bli ferdigstilt i tråd med denne avtalen. Forslagstiller bemerker at større tilførte volum i område vil akselerere setningsforløpet, noe som bidrar til at veien kan ferdigstilles fortere. Det er gitt en finansiell garanti fra AMM til SFOA som sikrer at prosjektet vil bli ferdigstilt. Jordbruksarealene vil bli istandsatt fortløpende i tråd med fremdriftsplanen fra 2019. Det er geoteknikk som er førende for alle faser og faseplanen ligger til grunn som vedlagt i reguleringsplanforslaget. At geoteknikk er førende for alle faser, betyr at fremdriften er styrt av setninger i deponiet og alle faser skal godkjennes av geotekniker før igangsetting. Videre er tilgangen på masser styrt av markedssituasjonen. På bakgrunn av disse forhold vil forslagstiller påpeke at det ikke er mulig å avtalefeste tidspunkt for ferdigstillelse av deponiet.

Det vises til planbeskrivelsen kapittel 7.8:

«Gjennomføring av reguleringsplanen fra 2013 er kommet langt. Mye av fundamentet til ny fylkesvei er bygget, men de resterende arbeidene med veien må vente til setning i grunnen avtar. Det er i utbyggingsavtale med Viken fylkeskommune avtalt at veien først kan ferdigstilles når setningene i grunnen har stabilisert seg. En del av deponiet er tilbakeført til landbruksformål og dyrket opp. I perioden 2015 til 2020, da det var drift på anlegget, ble det levert gjennomsnittlig 86 lass pr. måned. Det ble totalt innkjørt ca. 1 400 000 m³ med inerte masser i de fem årene det var drift på anlegget. Med andre ord ble det innkjørt i snitt 280 000 m³ inerte masser per år. Med bakgrunn i dette er det antatt at oppfyllingen i alternativ 1 vil ta ca. 5 år, og oppfyllingen i alternativ 2 vil ta ca. 4 år. Oppfyllingen er imidlertid avhengig av aktiviteten i byggebransjen og det er derfor vanskelig å styre når oppfyllingen blir ferdig.»

Alternativ 2b er betydelig redusert i volum og man kan anta at deponiet vil avsluttes tidligere enn både alternativ 1 og 2. Plan - og Byggingsloven § 12-7 er uttømmende for hva som kan styres i planens bestemmer. PBL §12-7 åpner ikke for å tidsbegrense arealbruken.

- i) Ifølge saksdokumentene omfatter gjeldende plan for Asak massedeponi og ny fylkesvei om lag 240 dekar berørt fulldyrka jord som skulle ha blitt istandsatt og tilbakeført i 2021. Det framgår at 16 dekar av dette har blitt istandsatt til fulldyrka jord med tilfredsstillende kvalitet. Vi kan ikke se at dette delområdet har fått en betegnelse i reguleringsplankart for alternativ 1 og 2, men det har fortsatt arealformål LNFR kombinert med andre angitt hovedformål, og kotene er endret. Det er viktig at den gamle Asakvegen blir tilbakeført i tråd med gjeldende regulering når den nye fylkesvei er ferdig, og at jordbruksarealet blir bevart for matproduksjon. **Området på ca. 16 dekar dyrka jord mellom ny og gammel fylkesvei i sør inngår i innsigelsen** fordi vi mener at det ikke må åpnes for ytterligere deponi eller oppfylling på arealet, utover at gammel fylkesvei skal istandsettes som jordbruksareal og LNF-formål i tråd med gjeldende reguleringsplan.

Forslagstillers tilsvar:

I alternativ 1 har området betegnelsen LAA7, men denne har blitt utelatt på plankart i alternativ 2. I nytt planforslag alternativ 2b inngår området LAA7, nå med feltnavn LAA6, men deler området foreslås regulert til LNFR-område. Randsonen langs nåværende Asakvei må fylles opp på østsiden slik at dagens søkk ikke lager en dal hvor overvann samler seg og en får problemer med erosjon. Det må derfor gjøres terrengendringer for å få sammenføyingen i koten slik at det virker naturlig etablert og man oppnår bedre overvannshåndtering. Terrenget er derfor endret i det nye planforslaget.

- j) Det foreslås tilført økt mengde eksterne masser på alt jordbruksareal og nye jordbruksareal blir omfattet av masseinntak og eller deponi for inert avfall. Vi mener at økningene ikke ivaretar nasjonale og regionale føringer for økt bærekraftig matproduksjon, matsikkerhet og kulturlandskap. **Vi har innsigelse til deponiområdene, både alternativ 1 og alternativ 2, for delområdene LAA1, LAA2, LAA 6, LAA9, LAA3, LAA4, LAA5, samt ovennevnte areal mellom ny og gammel fylkesvei** (uten benevninng). Både alternativ 1 og alternativ 2 fører til at mye over 300 dekar fulldyrka jord ikke kan brukes til matproduksjon på lang tid. Tiltak for å hindre skade og forringelse av verdifulle jordressurser og jordsmonn mener vi ikke er tilstrekkelige ivare tatt for å sikre mål om økt bærekraftig matproduksjon i et langsiktig perspektiv. Det er ikke satt frist for når arealene må være istandsatt og tilbakeført. I bestemmelser og kart mener vi også at deponiområdene må reduseres i høyde og omfang. Bestemmelser, miljøoppfølgingsplan, matjordplan m.m. må gi konkrete og bindende føringer om å redusere negative konsekvenser for jordsmonn, matproduksjon og jordbruksdrift, kulturlandskap, erosjonsfare og ulemper av bratt terreng.

Forslagstillers tilsvare:

I nytt planforslag alternativ 2b, vil volum og høydekoter være redusert. Enkelte deponiområder er tatt ut og andre deponiområder er blitt regulert til landbruk. Se plankart alternativ 2b som følger saken.

Hovedfokuset har vært å lage en reguleringsplan som kan tilpasses mot dagens terreng, noe gjeldende reguleringsplan ikke la opp til. Nytt planforslag legger stor vekt på overvannshåndtering og stabiliserende tiltak, noe som har medført en utvidelse på enkelte delområder for å få til gode løsninger. En av konsekvensen av nytt planforslag er at områdene raskere kan tas i bruk til jordbruksareal og at den ivaretar målet om økt bærekraftig matproduksjon.

Asak massedeponi vil sikre at områder som raskt kan reetableres til fulldyrka mark, vil bli prioritert reetablert først. Det vil dermed ikke være slik at all berørt fulldyrka mark vil være ute av drift for hele perioden deponeringen pågår. Fremdriften vil imidlertid avhenge av markedssituasjonen og geotekniske hensyn. Bestemmelsene sikrer også et tak for hvor mye åpne områder man kan ha, før man må fylle igjen området, ref. planbestemmelse 3.2.1 g).

Massemottaket har ikke hatt aktivitet siden 2019, ettersom volumbegrensningen i reguleringsplanen ble oppnådd før de regulerte kotehøydene. Det er helt nødvendig å fylle opp arealene mer, for å kunne reetablere landbruksarealene. Planforslaget muliggjør en ferdigstilling av massemottaket på en slik måte at permanente jordbruksarealer kan reetableres på en faglig forsvarlig måte.

Metoden for uttak, opprasking/lagring og tilbakeføring av matjord og leire er dette utført i tråd med faglige anbefalinger fra geotekniker, Norsk Landbruksrådgiving og Mattilsynet og etter retningslinjer fra NIBIO. Jorda ligger opprasket i ytterkant rundt planområdet. Dette er sikret i bestemmelsen 3.1.2. Arealene hvor matjorden er lagret er nå foreslått som bestemmelsesområder (#1-#8) med tilhørende bestemmelser.

- k)** Innsigelse til bestemmelse 3.1.2 c) som åpner for oppfylling med 1,3 millioner m³ økte mengder inert avfall, uten at det foreligger krav til mottakskontroll.

Forslagstillers tilsvare:

Dette styres av forurensningsloven og avfallsforskriften og til enhver tids gjeldende utslippstillatelse fra miljømyndighetene. Asak massedeponi vil selvstendig følge både avfallsforskriften og utslippstillatelsen, og dermed ha mottakskontroll og vektkontroll på deponiet, som vi også tidligere har hatt. Når dette er regulert gjennom annet lovverk, har forslagstiller oppfattet at det ikke skal gjentas i bestemmelsene. Derimot er det lagt inn en bestemmelse 3.1.7, for å imøtekomme Statsforvalterens innsigelse:

«Det skal gjennomføres mottakskontroll før avfall kan deponeres på deponiet.»

- l)** Innsigelse til bestemmelse 8.4 for område #AR1 som fører til ytterligere beslag av dyrka jord til midlertidig anleggs- og riggområde. Krav til istandsetting og avbøtende tiltak mangler for #AR1.

Forslagstillers tilsvare:

Anleggsbeltet #AR1, nå #13, har blitt redusert i omfang i det nye planforslaget for å unngå å beslaglegge mer dyrket mark enn nødvendig.

Det ligger implisitt i reguleringsplanforslaget at all berørt fulldyrka mark skal reetableres etter samme metodikk. Anleggsområder skal alltid istandsettes til regulert formål, som i dette tilfellet er LNFR-formål. Istandsetting og avbøtende tiltak (reetablering av den fulldyrka jorda) for #13 vil bli spesifisert.

Forslagstiller foreslår å legge inn følgende bestemmelse i felt #13:

«Innenfor #13 tillates det å midlertidig benytte området til anleggsvei med adkomst fra V1 og V2. I anleggsperioden for Asak masseinntak tillates det å benytte området til rigg for masseinntaket med vekt, arbeidsbrakker og konteiner, samt utendørs lagring anleggsmateriell relatert til deponidriften i feltet. Det skal brukes geotekstiler og et bærelag på anleggsområdet. Når anleggsperioden er over, skal området tilbakeføres til dyrka mark egnet for korndyrking.»

Bestemmelse 3.1.2 sikrer matjord, før, under og etter at anleggsperioden er avsluttet. Bestemmelsesområde #1- #8 sikrer områder hvor matjorden midlertidig kan lagres.

- m) På generelt grunnlag gjør vi oppmerksom på at både utfylling med inert avfall og lettere forurensede masser og en eventuell utfylling kun med ikke-forurensede jord- og steinmasser, begge vil kreve en tillatelse etter forurensningsloven.

Forslagsstillers tilsvar:

Området er regulert til deponi og det vil i all hovedsak være mottak av inerte masser på området. Ikke-forurensede jord og steinmasser vil bli lagt i overgangssonene mellom deponiet og tilstøtende arealer der krav til overdekning for inerte masser ikke er regningssvarende å tilfredsstille.

For å tydeliggjøre begrepene som brukes anbefales det å vise til definisjoner og kriterier i avfallsforskriften kapittel 9-3 for hva som ligger i begrepet «inert avfall». Begrepet «ikke forurenset jord og steinmasser» defineres ved at normverdier i forurensningsforskriften, kapittel 2, ikke er overskredet.

2 Vedlegg

Plankart, datert 30.10.2024

Bestemmelser, datert 29.10.2024

Faseplan, datert 01.11.2024

Arealtabeller, 01.11.2024

Reguleringsplan - terrengarronding og ny fylkesvei

Tilsvar til innsigelse og faglige merknader fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, 14.09.2023

Multiconsult